

8. Сапеляк О. Греко-католицька церква як консолідуючий чинник української спільноти в Аргентині. *Діаспора як чинник утвердження держави Україна у міжнародній спільноті. Тези доповідей. Матеріали Першої міжнародної наукової конференції (8-10 березня 2006 р.)*. Львів, 2006. С. 119-121.
9. Щербяк Ю. Концептуальні засади освітньої доктрини Української Греко-Католицької Церкви в ХХ столітті. Тернопіль: Підручники і посібники, 2006. 588 с.

Олена Долиняк-Сайтз

аспірант

Західноукраїнського національного університету

Науковий керівник:

Щербяк Ю. А.

професор, доктор педагогічних наук

Західноукраїнського національного університету

МІЖНАРОДНА ВИЩА ОСВІТА В ПЕРІОД СВІТОВОЇ КРИЗИ COVID-19

У статті розкрито досвід зарубіжної вищої школи з питань ведення системної роботи в період коли світова ситуація з пандемією коронавірусу істотно вплинула на освіту в цілому. «Вища освіта завжди отримувала вигоду від великих розумів багатьох країн. Від античного світу до університетів у Фесі, Болоньї та Оксфорді існували міжнародні компоненти освіти ще до того, як існували сучасні нації. Однією з ознак сучасного світу є обмін студентами та науковцями. В даний час понад п'ять мільйонів студентів щороку навчаються закордоном, але існує велика стурбованість майбутнім, оскільки світова криза COVID-19 різко впливає на міжнародну освіту» - стверджує Естер Д. Бриммер, виконавчий директор NAFSA: Асоціація міжнародних педагогів [1].

NAFSA: Асоціація міжнародних педагогів, заснована в 1948 році, є найбільшою некомерційною асоціацією, присвяченою міжнародній освіті та обміну педагогів і студентів. NAFSA співпрацює з найбільш стійкими та інноваційними професіоналами у всьому світі з метою відновлення освітньої галузі та планування майбутнього.

В цій роботі проаналізовано проблеми організації навчання іноземних студентів і зроблено відповідні рекомендації на прикладі роботи вищих учбових закладів Європи та США. Пройдуть роки, поки ми отримаємо повну інформацію про нинішню кризу та її вплив на міжнародну освіту, але дещо вже зрозуміло: це вплив на освіту за кордоном, глобальне навчання, технології, доступ та широкий відплив міжнародних студентів та науковців, обмеження візитів до країн навчання. Більшість коледжів та університетів США швидко відкликали студентів, які навчались за кордоном. Обмеження на поїздки, введені багатьма країнами, означали, що адміністраторам довелося швидко працювати, щоб допомогти студентам повернутись додому.

Всі провідні університети Великобританії, США і Європи перейшли на он-лайн викладання, заняття йдуть в тих же обсягах годин, але в режимі «віддалення». Фахівці відзначають високу якість он-лайн навчання в західних університетах, незважаючи на рекордно малі терміни переходу. Численні зарубіжні університети ще до пандемії пропонували програми он-лайн навчання, саме наявність у навчальних закладів готових технічних рішень і необхідної педагогічної експертизи дозволило перейти на дистанційне навчання з мінімальними втратами. Кожен ЗВО самостійно вирішує, чи рекомендувати студентам повернутися додому на час кризи або продовжити навчання в країні. Але абсолютно всі зараз проявляють максимальну гнучкість і з розумінням ставляться до побажань студента. Міжнародні викладачі стурбовані впливом глобальної пандемії на потік студентів та науковців у всьому світі. США отримує велику вигоду від міжнародної освіти. Коли криза спалахнула, понад мільйон іноземних студентів навчалися в країні, роблячи інтелектуальні та культурні внески. У 2018-2019 н. р. вони внесли понад 41 млрд. доларів в економіку США та підтримали 458 000 робочих місць.

Зарубіжні навчальні заклади максимально сконцентровані на підтримці студентів: італійські ЗВО проводять дистанційні майстер-класи і дні відкритих дверей, американські університети збільшили штат тьюторів для допомоги студентам на дистанційному навчанні.

Уряди країн Європи, США і Великобританії пом'якшили візові вимоги для студентів. Так, наприклад, в США студент вважається full-time student за програмою студентського обміну на візі, навіть якщо він тимчасово проходить навчання он-лайн.

В сучасних умовах, коли обсяг знань зростає, вимоги до професіонала зростають, зміна спеціальностей і поява нових професій прискорюється, один рік відстрочки в освіті - це серйозне навантаження на економіку. Університети роблять все можливе, щоб міжнародні студенти могли поступити та успішно вчитися, незважаючи на пандемію і пов'язані з нею складності. Фахівці також відзначають, що деякі університети спрощують вимоги до вступників іноземців, наприклад, знижуючи вимоги до мінімального балу з англійської мови. Сьогодні посилюються побоювання, що багато університетів Сполученого Королівства залишаться без засобів до існування, якщо уряд не надасть їм фінансової підтримки. Британська Рада в своєму звіті, що вийшов на початку поточного тижня, попереджає, що в цьому році в університетах може виявитися на 111 тисяч менше своїх студентів і на 121 тисячу іноземних студентів. Квітневий аналіз Лондонської Школи Економіки, попереджає, що скорочення числа іноземних студентів може обернутися для Британії чорною дірою в розмірі 2,5 млрд. фунтів стерлінгів. В аналітичному дописі Ніла Кемп – консультанта з питань міжнародного вищої освіти «Дистанційна освіта і світовий попит» ідеться про наступне: «Для вузів розвиток дистанційної освіти - це спосіб підвищити число міжнародних студентів, а британська влада, яка прагне скоротити приплив мігрантів в країну, зацікавлені в тому, щоб університети не зараховували занадто багато іноземних студентів на очні програми. Деяким університетам Сполученого Королівства вдалося домогтися високих показників зростання завдяки новаторському і прицільного підходу. Единбурзький університет, наприклад, пропонує цілий набір он-лайн магістерських програм, університети Солфорда і Південного Уельсу розробили спільні програми з європейськими партнерами, а Університет Західної Шотландії досяг аналогічних результатів в Індії. Варто відзначити, що наявність партнерів вкрай необхідна, оскільки

партнери на місцях допомагають з реалізацією навчальних програм, рекламою і залученням студентів» [4].

Глобальні постачальники освітніх послуг, що надають таку освіту, - це Великобританія, США, Австралія, Індія, Канада та Нова Зеландія. Наявні дані дозволяють оцінити кількість міжнародних студентів, які отримують Британську дистанційне вищу освіту англійською мовою, приблизно в 400 тисяч. В той же час 3 мільйони американських студентів отримують повністю дистанційну вищу освіту, а ще 6 мільйонів очних студентів американських вузів проходять частину курсів он-лайн. Широкий вибір вже наявних в США дистанційних освітніх програм забезпечить країні подальший приріст міжнародних студентів.

Дистанційна освіта та перспективи росту: дистанційна освіта забезпечує студентам більшу свободу вибору; дає можливість отримати іноземний диплом або професійний сертифікат; дистанційна освіта влаштована більш гнучко, зручніше поєднувати з роботою або сім'єю; дистанційна освіта вигідніше за рахунок ефекту масштабу; нарешті, вона відкриває широкі можливості для представників уразливих і ущемлених груп населення незалежно від того, де вони живуть. Втім, залишається ряд труднощів:

- поширені культурні упередження проти дистанційного освіти - люди як і раніше віддають впевнене перевагу очним програмами;

- існує проблема визнання (зарубіжних) дипломів про дистанційне вищу освіту;

- з'являються липові «вузи», що підривають репутацію дистанційної освіти в цілому; вартість навчання залишається колишньої;

- дистанційна освіта конкурує з новими програмами, які з'являються на місцях і в більшій мірі відповідають місцевим потребам.

Як зазначає Ніл Кемп: «... світовий попит на освіту не вичерпується, і будуть з'являтися все нові, більш винахідливі підходи до навчання. Дистанційна освіта - це просто ще один метод, який може використовуватися паралельно очному або в поєднанні з ним.

Вузи, які роздумують про те, щоб зайнятися дистанційною освітою, повинні чітко розуміти, в чому їхній інтерес, і вміти інтегрувати дистанційну освіту в свою міжнародну стратегію, керуючись даними про світовий попит на подібні послуги».

Незважаючи на всі потенційні негативні наслідки, які глобальна криза може мати на міжнародну освіту, міжнародні викладачі залишаються стійкими. Вони визнають, що міжнародна освіта є невід'ємною частиною рішення просування добробуту людини, миру та вирішення глобальних проблем. Міжнародна освіта створює звички до співпраці, що лежать в основі наукових досліджень. Міжнародні викладачі також знають, що їхня робота формує співпереживання, яке допоможе пережити COVID-19.

Трансформація системи освіти в період карантину навчила виживати вищі навчальні заклади, на ринок виходять все нові і нові технології дистанційного навчання. Окреслимо п'ять сучасних трендів освіти, які сприяють розвитку міжнародної вищої освіти:

1. Дистанційне навчання, сьогодні вже працюють десятки програм управління системою дистанційного навчання. LMS (Learning System Management) виросла з он-лайн навчання. Це технологічна платформа, де все он-лайн: матеріали, курси, оцінки і навіть уроки. Відомі розробники, такі як Adobe, SAP, Facebook, вже випустили свої програми, їх використовують навчальні заклади та бізнес.

2. Гейміфікація знань, в цій галузі знаходиться багато технологічних брендів, включаючи Amazon, які створюють он-лайн ігри для широкого спектра студентів. Робота ігрового дизайнера, проектувальника і архітектора ігор знаходиться на піку попиту. На піку популярності он-лайн ігор в Сполучених Штатах Америки коледжі оголосили про чемпіонати між своїми конкурентами.

3. Хмарні технології, вони принесли в бізнес дешеве зберігання даних, розміщення програмного забезпечення, можливості тимчасового підключення, викладачі бачать його переваги. Учні та вчителі можуть отримати доступ до розкладу, домашніх завдань, документам, що зберігаються на хмарі.

4. Доповнена / віртуальна реальність: AR / VR (Augmented / Virtual Reality) в процесі отримання знань створює об'ємний світ навколо студентів через додаткові навчальні матеріали. Наприклад, на уроці історії студенти можуть використовувати планшети і смартфони для отримання тривимірних моделей динозаврів через картки, які взаємодіють з гаджетами. Камера гаджета направляє на малюнок, і на екрані виникає тривимірна модель.

5. Штучний інтелект, AI (Artificial Intelligence) - штучний інтелект в системі освіти - це створення персоналізованого навчального місця. Це біометричні гаджети, що розпізнають голос, сенсори, обробні природну мову, «розумні» класні кімнати. Ера штучного інтелекту неминуче створить нові види зайнятості, починаючи від менеджерів машин до інженерів емоцій. Щоб досягти успіху, всі студенти повинні розуміти, як працюють машини.

Висновок дослідження про можливості та проблеми міжнародної освіти в умовах світової кризи може бути оптимістичним, так як освітня спільнота найбільш ерудована, інтегрована в сучасні технології, та розуміє свою місію носія знань.

Список використаної літератури

1. Бриммер Е. - виконавчий директор NAFSA: Асоціація міжнародних педагогів. Міжнародна освіта та криза COVID-19. URL: <https://www.asanet.org/news-events/footnotes/may-jun-2020/professional-challenges-facing-sociologists/international-education-and-covid-19-crisis>

2. Джанніні С. - помічник генерального директора з питань освіти при ЮНЕСКО та Віньє К. виконавчий директор Норвезького агентства з питань забезпечення якості освіти (NOKUT). Вища освіта потребує кращого реагування на кризові ситуації. *University World News*. URL: <https://www.universityworldnews.com/post.php?story=20210211090640737>

3. Вугт Т. - директор з аналітики та консалтингу, Фалькенштейн М. -засновник XOLAS, «Міжнародний набір студентів в часи світової кризи». URL: <https://bized.aacsb.edu/articles/2020/september/international-student-recruitment-in-times-of-global-crisis>

4. Кемп Н. - консультант з питань міжнародної вищої освіти, член Ради в освіті Співдружності Націй, «Дистанційна освіта та світовий запит». *International Higher Education magazine summer*, 2020. № 103. URL: [https://www.internationalhighereducation.net/en/handbuch/gliederung/#/Gliederungsebene/814/Summer-Issue-No.-103-\(2020\)](https://www.internationalhighereducation.net/en/handbuch/gliederung/#/Gliederungsebene/814/Summer-Issue-No.-103-(2020))